

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЋА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2024. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 6:
ПРИМЈЕНА УПРАВЉАЧКОГ РАЧУНОВОДСТВА

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Финансијско рачуноводство је под утицајем:

- a) потребе за обезбјеђењем флексибилних података,
- b) професионалне регулације,
- c) очекиваних пословних активности,
- d) извјештајних захтјева шефа производње.

2. За потребе интерног извјештавања са становишта обрачуна успјеханајповољнији је:

- a) метод укупних трошкова са корекцијом на приходној страни,
- b) метод укупних трошкова са корекцијом на расходној страни,
- c) метод трошкова продатих учинака,
- d) ниједан од понуђених одговора није тачан.

3. За потребе пословног одлучивања неопходно је познавање:

- a) директних трошкова,
- b) фиксних трошкова,
- c) заједничких трошкова,
- d) опортунитетних трошкова.

4. Ако је пословни резултат планиран оптимистично, а оперативни левериџ је изражен коефицијентом од 3, то значи да ће се у случају смањења прихода по основу смањења обима активности за 2%, пословни резултат бити:

- a) већи у односу на план за 2%,
- b) мањи у односу на план за 3%,
- c) већи у односу на план за 3%,
- d) мањи у односу на план за 6%.

- 5. Концепт нивоа капацитета који се, при израчунавању јединичних фиксних трошкова, заснива на уважавању производње са пуном ефикасношћу, кориговане за нерадне дане и планска одржавања постројења, током планског периода је:**
- a) практични капацитет,
 - b) просјечни капацитет,
 - c) нормални капацитет,
 - d) буџетски капацитет.
- 6. Приликом избора производног/продајног микса, менаџеру између осталог, треба припремити извјештај о:**
- a) контрибуционом добитку (маржи) по јединици ограничавајућег фактора,
 - b) контролабилном добитку (маржи) по јединици производа,
 - c) контрибуционој маржи по јединици производа,
 - d) бруто маржи по јединици производа.
- 7. Обим производње и продаје од утицаја су на величину пословног резултата у случају примјене:**
- a) апсорпционог обрачуна вриједности залиха учинака,
 - b) варијабилног обрачуна вриједности залиха учинака
 - c) суперваријабилног обрачуна вриједности залиха учинака
 - d) у свим наведеним случајевима.
- 8. У припреми буџетског биланса успјеха, претходни кораци у односу на израду буџета трошкова директног материјала су:**
- a) припрема плана продаје у јединицама,
 - b) припрема плана утрошка директног материјала,
 - c) припрема плана набавке директног материјала,
 - d) припрема буџета производних индиректних трошкова.
- 9. Приликом анализе одступања, анализу у количини продаје треба подијелити на:**
- a) одступање у статичком буџету и одступање од вриједности у флексибилном буџету,
 - b) одступање у производном миксу и одступање у обиму продаје,
 - c) одступање од вриједности у флексибилном буџету и одступање у обиму продаје,
 - d) одступање у величини тржишта и у учешћу на тржишту.

10. Приликом анализе одступања на фиксним индиректним трошковима, одступање у обим производње рачуна се као:

- a) (стварни утрошак базе за алокацију x планска стопа за алокацију фиксних индиректних трошкова) – (плански утрошак базе за алокацију x планска стопа за алокацију фиксних индиректних трошкова),
- b) износ из флексибилног буџета – алоцирани фиксни индиректни трошкови,
- c) (плански утрошак базе за алокацију x планска стопа за алокацију фиксних индиректних трошкова) – (дозвољени утрошак базе за алокацију за стварни аутпут x планска стопа за алокацију фиксних индиректних трошкова),
- d) (плански утрошак базе за алокацију x планска стопа за алокацију фиксних индиректних трошкова) – износ фиксних индиректних трошкова из флексибилног буџета.

11. Методе за израчунавање тачке покрића су:

- a) графичка метода
- b) метода једначине
- c) метода марже покрића
- d) све горе наведене методе

12. Проблем традиционалних метода обрачуна трошкова у савременим увјетима пословања најбоље описује тврдња:

- a) Традиционалне методе су и даље ефикасне због своје једноставности.
- b) Класичне методе расподјеле опћих трошкова увијек пружају тачне информације.
- c) Директни трошкови расту с напретком технологије.
- d) Традиционалне методе постају неефикасне због неадекватних база и кључева расподјеле.

13. Финансијски дио главног буџета обухвата:

- a) приходе, залихе, материјал, директан рад
- b) капитал, готовину, трошкове продаје, трошкове услуга
- c) капитал, готовину, биланс стања, готовински ток
- d) готовину, готовински ток, приходе, залихе

14. Који од буџета представља фиксни распоред прихода и расхода на почетку периода:

- a) динамички буџет
- b) статички буџет
- c) функционални буџет
- d) програмски буџет

15. Имплементација буџета представља:

- a) континуирано праћење и прилагођавање
- b) процес превођења буџетских планова у конкретне активности
- c) организацију са једноставном структуром
- d) разумијевање, примјену и захтјев јасно дефинисаних програма

16. Ефикасно вођење рачуноводства трошкова доприноси конкурентској предности предузећа:

- a) идентификацијом ефикасних стратегија смањења трошкова производње
- b) пружањем информација о трошковима само интерним доносиоцима одлука
- c) нефокусирање на утицај трошкова на укупну конкурентску позицију предузећа
- d) фокусирањем искључиво на краткорочне финансијске резултате

17. Инкрементална или диференцијална анализа је:

- a) анализа разлике добивена успоредбом свих информација за различите алтернативе
- b) анализа разлике добивена успоредбом релевантних информација за исте алтернативе
- c) анализа разлике добивена успоредбом релевантних информација за различите алтернативе
- d) анализа разлике добивена успоредбом свих информација за исте алтернативе

18. Шта је од наведеног тачно:

- a) Специјалне наруџбе представљају посебне понуде од купаца по нижој цијени од оне коју произвођач примјењује за производе произведене у редовитој производњи, уз претпоставку да постоји постотак неискориштених капацитета.
- b) Специјалне наруџбе представљају посебне понуде од купаца по већој цијени од оне коју произвођач примјењује за производе произведене у редовитој производњи, уз претпоставку да постоји постотак неискориштених капацитета.
- c) Специјалне наруџбе представљају посебне понуде од купаца по истој цијени коју произвођач примјењује за производе произведене у редовитој производњи, уз претпоставку да постоји постотак неискориштених капацитета.
- d) Специјалне наруџбе представљају посебне понуде од купаца по нижој цијени од оне коју произвођач примјењује за производе произведене у редовитој производњи, уз претпоставку да не постоји постотак неискориштених капацитета.

19. Појам валуе аддед цостс дефинишемо на сљедећи начин:

- a) Valued added costs не чине производ привлачнијим купцима и купци нису спремни да плате више новца за производ.
- b) Valued added costs су трошкови који додају вриједност производу и које су купци спремни да плате.
- c) Valued added costs су трошкови који не додају вриједност производу.
- d) Valued added costs обично имају велики удио у укупним трошковима предузећа.

20. Одлуке "продавати даље или саставити (раставити) производњу" најчешће се јављају код:

- a) производње која није подјељена у фазе
- b) процесне производње
- c) нефазне производње
- d) непроцесне производње

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1

За март 2023. године, буџетом је предвиђена набавка и потрошња 60.000 килограма директног материјала по цијени од 12,80 н.ј. по килограму. Стварна набавка и употреба за тај мјесец је била 62.000 килограма набављеног по цијени од 14,20 н.ј. по килограму. Буџетом је предвиђена производња од 750.000 комада готових производа, док је стварно произведено 736.500 комада.

I Одступање од вриједности у статичком буџету за директан материјал је:

- a) негативно и износи 112.400 н.ј.
- b) негативно и износи 120.400 н.ј.
- c) негативно и износи 126.224 н.ј.
- d) негативно и износи 86.800 н.ј.

Доказ:

II Одступање од вриједности у обиму продаје за директан материјал је:

- a) позитивно и износи 13.824 н.ј.
- b) негативно и износи 120.400 н.ј.
- c) негативно и износи 126.224 н.ј.
- d) позитивно и износи 86.800 н.ј.

Доказ:

III Одступање од вриједности у флексибилном буџету за директан материјал је:

- a) негативно и износи 112.400 н.ј.
- b) негативно и износи 120.400 н.ј.
- c) негативно и износи 126.224 н.ј.
- d) негативно и износи 86.800 н.ј.

Доказ:

IV Одступање у набавним цијенама директног материјала је:

- a) негативно и износи 86.800 н.ј.
- b) негативно и износи 2.800 н.ј.
- c) негативно и износи 79.600 н.ј.
- d) негативно и износи 122.500 н.ј.

Доказ:

V Одступање у ефикасности коришћења директног материјала је:

- a) негативно и износи 3.742 н.ј.
- b) негативно и износи 33.600 н.ј.
- c) негативно и износи 84.000 н.ј.
- d) негативно и износи 39.424 н.ј.

Доказ:

Задатак број 2

Граноф Сарајево је произвођач дизајнираних одијела. Варијабилни производни индиректни трошкови су расподијељени на свако одијело на бази планираних директних производних сати рада по једном одијелу. За јуни 2024. године за свако одијело је планирано 4 сати рада. Планирани варијабилни производни индиректни трошкови по сату су 12 КМ. Планирани број одијела који се треба произвести у јуну 2024. године је 2.080 комада.

Стварни варијабилни индиректни трошкови у јуну 2024. године били су 104.328 КМ за 2.160 одијела, почетних и завршних. Није било почетних залиха одијела, нити је остало на залихи. Стварни директни производни сати рада у јуну били су 9.072 сати. Граноф Сарајево алоцира фиксне производне индиректне трошкове на свако одијело користећи планиране директне производне сате рада по једном одијелу.

Подаци који се односе на фиксне производне индиректне трошкове за јуни 2024. године су: планирани трошкови 124.800 КМ, а стварни трошкови 127.832 КМ.

Припремите:

- а) анализу одступања индиректних варијабилних трошкова (15 бодова)**
- б) анализу одступања индиректних фиксних трошкова? (15 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

